

2024-2025 Kvalitetsrapport

Förskolorna Gonäs, Saxdalen & Fredriksberg

Innehåll

Förskolorna Gonäs, Saxdalen & Fredriksberg	1
1. Inledning och mål.....	4
1.1 Nationella styrdokument och mål	4
1.2 Kommunövergripande mål.....	4
1.3 Vision.....	5
2. Strukturkvalitet.....	6
2.1 Organisation.....	6
2.2 Förutsättningar	7
2.3 Rektors förutsättningar.....	8
2.4 Förskolornas förutsättningar.....	8
2.4.1 Gonäs förskola.....	8
2.4.2 Saxdalens förskola	9
2.4.3 Fredriksbergs förskola	9
2.4.4 Områdets utmaningar under utbildningsåret	9
3. Processkvalitet.....	10
3.1 Kunskapsresan.....	10
3.2 Systematiskt kvalitetsarbete	11
3.2.1 Vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.....	11
3.2.2 Så här har vi arbetat med den vetenskapliga grunden under utbildningsåret 2024-2025	11
3.2.3 Så här har vi arbetat med beprövad erfarenhet under utbildningsåret 2024-2025.....	12
3.2.4 Rektors undervisningsobservationer	12
3.2.5 Kvalitetsdialog	13
3.2.6 Kollektivt och kollegialt lärande.....	13
3.2.7 Så här har vi arbetat med kollektivt och kollegialt lärande under utbildningsåret 2024-2025	13
4. Resultatkvalitet	14
4.1 Utvärdering av prioriterade förbättringsåtgärder för utbildningsåret 2024-2025	15

4.2 Resultatredovisning för enheten utbildningsåret 2024-2025, personalens utvärdering av undervisningen.	16
4.2.1 Delmål 2 Varje barn får en trygg och god miljö där utbildningen bildar en helhet av omsorg, utveckling och lärande.....	16
4.2.2 Delmål 3: Varje barn får en utbildning som uppmuntrar till lek och rörelse samt ger den ledning och stimulans det behöver för att kunna nå så långt som möjligt i sitt lärande och i sin utbildning.	16
4.2.3 Delmål 4: Varje barn som är i behov av stöd får det stöd den behöver.....	17
4.2.4 Delmål 5: Varje barn stimuleras i sin språkutveckling och ges goda möjligheter att utveckla sin förmåga att kommunicera.	17
4.3 Enkäter	18
4.3.1 Enkät för vårdnadshavare - övergripande resultat för hela kommunen.....	18
4.3.2 Barnens tankar	23
5. Rektors analys av utbildningsåret, effekter och utvecklingsbehov	23
5.1 Rektors analys av strukturkvalitet.	24
5.2 Rektors analys av processkvalitet.....	24
5.3 Rektors analys av resultatkvalitet.	24
6. Prioriterade förbättringsåtgärder- verksamhetsplan för utbildningsåret 2025-2026.....	25
Bilaga Beprövad erfarenhet	27
Hur vi har arbetat med beprövad erfarenhet under utbildningsåret 2024-2025	27
Hur vi har arbetat med våra fokusområden.....	29
Barns intressen.....	29
Barns sociala förmågor	29
Lekkompetens och lekresponsiv undervisning	30
Att upptäcka andra kulturer	30
Reflektioner och lärdomar efter att vi har arbetat med ett gemensamt tema två utbildningsår	32
Några reflektioner från pedagogernas enskilda utvärderingar	33
Utbildningsåret 2025-2026.....	33

1. Inledning och mål

1.1 Nationella styrdokument och mål

Utbildningen i förskolan styrs av både kommunala och statliga mål. De statliga styrdokumenterna är skollag och läroplan. Av skollagen (2010:800) framgår det att utbildningen i förskolan syftar till att inhämta och utveckla kunskaper och värden. 1 juli 2019 fick förskolan en ny läroplan, Lpfö 18. Lpfö 18 består av; förskolans värdegrund, uppdrag samt mål och riktlinjer. Lpfö 18 anger också en förväntad ansvarsfördelning för rektor, förskollärare och arbetslag. De nationella målen är följande;

1. Varje barn med rätt till förskola har lika tillgång till utbildning.
2. Varje barn får en trygg och god miljö, där utbildningen bildar en helhet av omsorg, utveckling och lärande.
3. Varje barn får en utbildning som uppmuntrar till lek och rörelse, samt ger den ledning och stimulans den behöver för att nå så långt som möjligt i sitt lärande och sin utveckling.
4. Varje barn som är i behov av stöd får det stöd den behöver.
5. Varje barn stimuleras i sin språkutveckling och ges goda möjligheter att utveckla sin förmåga att kommunicera.

De kommunala målen beslutas av kommunstyrelsen och social- och utbildningsnämnden.

1.2 Kommunövergripande mål

Ludvikas kommunövergripande mål för 2021-2025 består av en vision, 3 strategiska målområden, 5 verksamhetsmål samt 17 resultatmått. Målen handlar om vad kommunen ska åstadkomma för invånarna (resultat).

Kommunens vision är "Ludvika är framtidens, tillväxtens och möjligheternas kommun". De strategiska målområdena är barn och unga, arbete och näringsliv samt invånarnas livsmiljö. De kommunövergripande verksamhetsmålen är att Ludvika ska vara:

- En av landets bästa skolkommuner
- En bra kommun att växa upp i
- En tillväxtkommun
- En bra kommun att leva i
- En hållbar kommun

Totalt 17 resultatmått används för att indikera om de fem målen nås.

Utfall och målvärden för resultat måtten som ingår i det kommunövergripande verksamhetsmålet "En av landets bästa skolkommuner" visas i följande tabell.

Vision och verksamhetsmål 2021 – 2025.

Barn och unga	Utfall							Målvärden				
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2021	2022	2023	2024	2025
En av landets bästa skolkommuner												
Genomsnittligt meritvärde för avgångselever i årskurs 9 (max=340)	211	213	212	213	204	213	216	214	215	216	218	220
Genomsnittlig betygspoäng för gymnasiets avgångselever åk 3 (max=20)	14,2	13,1	13,8	14,3	14,0	13,6		13,5	13,7	13,9	14,1	14,2
Andel elever som är trygga i skolan	90%	90%	89%	87%	89%	89%		91%	91%	91%	91%	93%
Andel personal inom förskolan med förskollärarlegitimation	35%	34%	37%	37%	35%	38%		40%	40%	42%	42%	50%

Vision och verksamhetsmål 2021 – 2025.

Mål	Resultatmått	Källa
En av landets bästa skolkommuner	Genomsnittligt meritvärde avgångselever åk 9 (max=340)	Egen mätning i kommunen, ev. även kolada.se
	Genomsnittlig betygspoäng gymnasiets avgångselever åk 3 (max=20)	Egen mätning hos VBU, ev. även kolada.se
	Andel elever som är trygga i skolan	Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågors Lupp-enkät
	Andel personal inom förskolan med förskollärarlegitimation	Egen mätning i kommunen, ev. även kolada.se

1.3 Vision

En gemensam vision är den främsta vägvisaren på resan.

"Varje förskola ska vara den bästa förskolan för varje barn som går där".

Varje förskola har unika egenskaper och förutsättningar.

Tillsammans - barn, personal och vårdnadshavare-
arbetar vi för att skapa de bästa lärmiljöerna för varje barn som går på aktuell förskola.

Förskolans vision är att vara den bästa möjliga platsen för varje barn att växa och utvecklas. Genom att fokusera på följande tre nyckelområden strävar förskolan efter att ge barnen en optimal start i livet:

- **Lekfullt lärande:** Förskolan erbjuder en trygg och stimulerande miljö där barnen får utforska och lära genom lek. Detta främjar nyfikenhet och lust att lära sig nya saker.
- **Kreativitet och ansvar:** Förskolan uppmuntrar barnen att vara kreativa och ta ansvar för sina handlingar. Genom att vara delaktiga i

beslutsprocesser utvecklar barnen sin självständighet och förmåga att samarbeta.

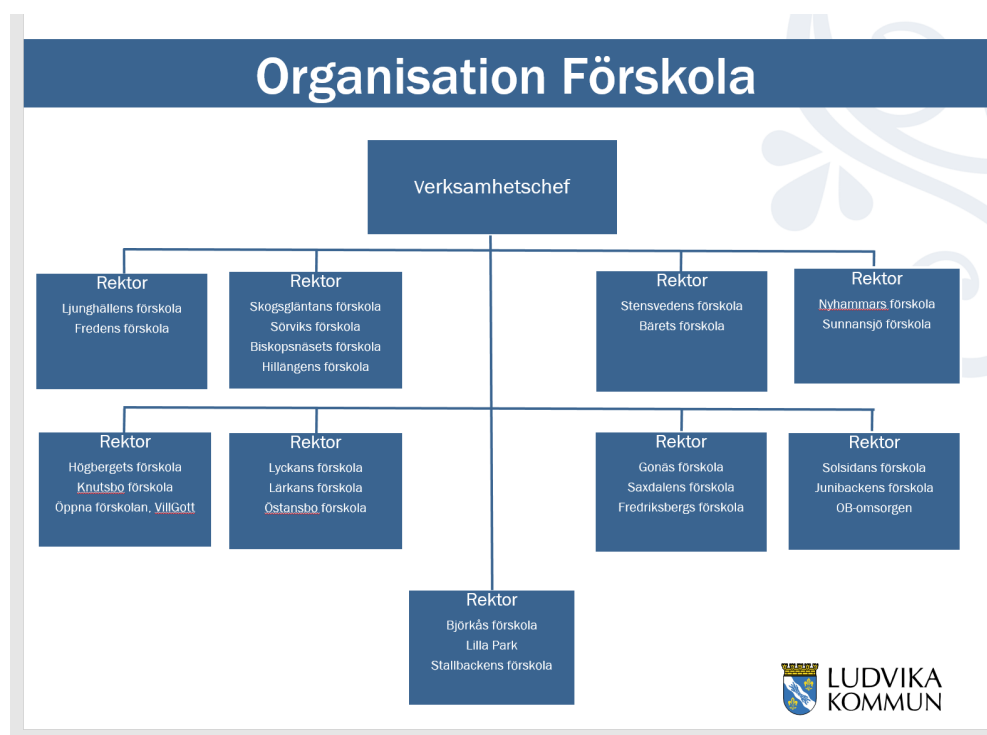
- **Förberedelse för framtiden:** Förskolan lägger grunden för barnen att bli goda medborgare. Genom att lära sig om värderingar som respekt och tolerans förbereds barnen för att leva i ett demokratiskt samhälle.

Kortfattat: Förskolans vision är att vara en plats där varje barn får en trygg, stimulerande och meningsfull start i livet, där de utvecklas till kreativa, ansvarstagande och framtidstroende individer.

2. Strukturkvalitet

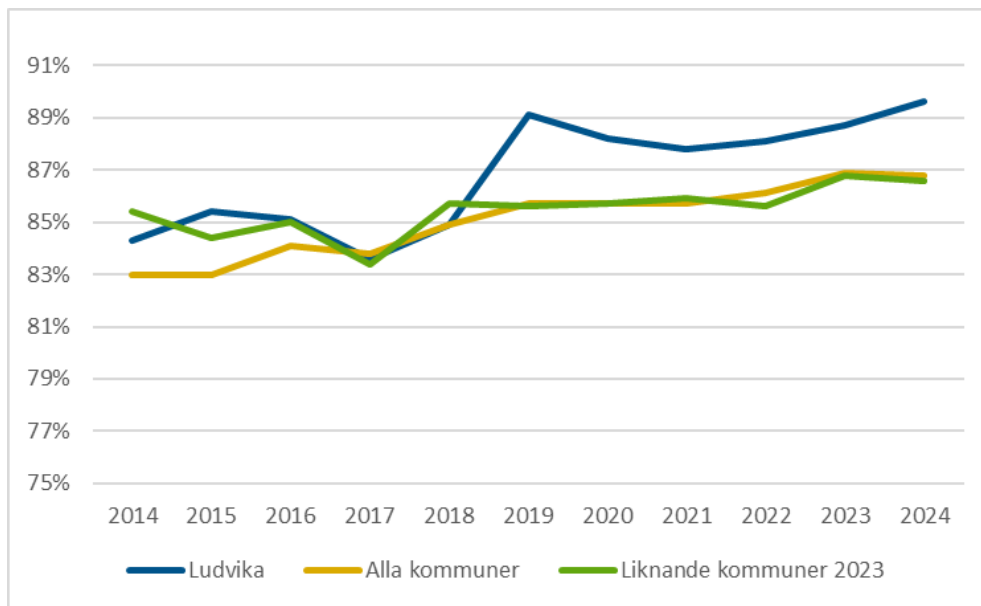
Strukturkvalitet handlar om de förutsättningar som finns för att bedriva en verksamhet. Det är de ramar och resurser som möjliggör att verksamheten kan fungera effektivt och uppnå sina mål, t.ex. hur verksamheten är organiserad, personalens kompetens, lokaler, styrsystem och ekonomiska resurser.

2.1 Organisation

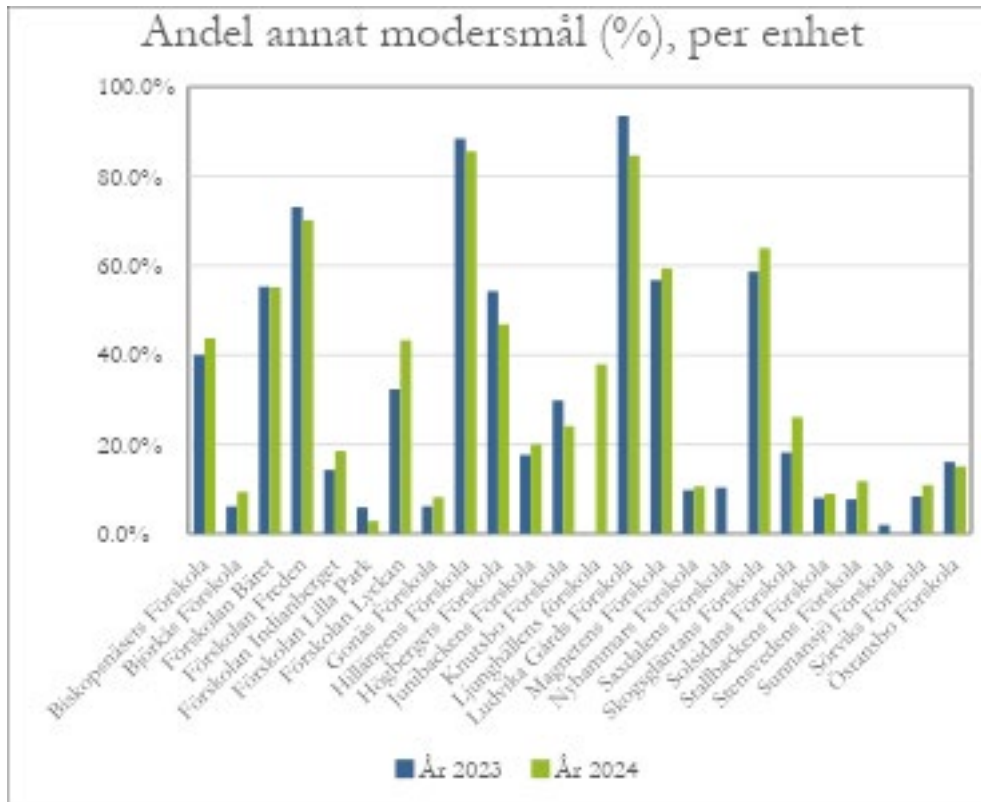
2.2 Förutsättningar

Barn 1-5 år inskrivna i förskola, andel (%) (N11800)

Källa: Kolada

Ludvika har en högre andel barn inskrivna i förskolan än såväl liknande kommuner som riket i helhet på 88,1%.

Sammanställning över barn med annat modersmål

Källa: Hypergene

2.3 Rektors förutsättningar

Jag är rektor för förskolorna i Gonäs, Saxdalen och Fredriksberg, totalt 22 personal. Jag får administrativt stöd av en handläggare vad det gäller budget, rekrytering, beställningar, schemaregistrering och andra Heromafrågor. Området har även stöd av en specialpedagog. Hon bistår med sin kunskap i frågor på organisations-, grupp- och individnivå. Under läsåret har hon stöttat personal i samtal med vårdnadshavare, haft kortare föreläsningar på kompetensutvecklingsdagar, deltagit i BHT, haft kontakt med externa aktörer som BVC, HAB och logoped och observerat på avdelningarna. Från mitten av vårterminen har specialpedagogen varit frånvarande och jag har därför behövt kontakta andra specialpedagoger i kommunen för vissa speciella ärenden.

Jag har en utvecklingsgrupp som består av fyra pedagoger, specialpedagog och rektor. Gruppens syfte har varit att diskutera och genomföra förbättringar på hela mitt område. Utvecklingsgruppen har bland annat skrivit vår gemensamma planering. Tanken med det var att vi hade en färdig planering när höstterminen startade som alla kunde publicera, vilket sparar både tid och tar bort en del stress som jag har upplevt att pedagogerna känner inför en ny termin. Gruppen arbetade även fram en plan för hur vi skulle kunna få in hela läroplanen i temat, så att vi skulle höja kvaliteten och likvärdigheten på alla förskolorna. Vi har träffats tre gånger. Våra möten har varit 2-3 timmar varje gång. Inför att vi skulle börja med lekresponsiv undervisning besökte gruppen en rektorkollegas utvecklingsgrupp, för att ta del av deras framgångsrika arbete kring området. Vi fick med oss mycket bra tankar och inspiration när vår egen planering sedan skulle skrivas. Sedan har även utvecklingsgruppen varit delaktiga när vi har haft våra kontaktpolitiker på besök. Vi har då lyft framgångsfaktorer, utmaningar och tankar som vi har upplevt under läsåret.

2.4 Förskolornas förutsättningar

Förskolor	Avdelningar	Antal barn	Förskollärare	Anställda	Barn/anställd	Barn med annat modersmål	Socio-ekonomisk variabel
Gonäs	3	50	6	9	5,5	2	15,5
Saxdalen	2	28	2	5,5	5,1	2	18,2
Fredriksberg	2	28	3	5,15	5,4	3	18,2

2.4.1 Gonäs förskola

Gonäs är en förskola som ligger ca 8 km från centrala Ludvika med plats för 50 barn fördelade på tre avdelningar. Naturen finns nära och är en del i undervisningen. Pedagogerna som arbetar här har en god struktur, vilket skapar trygghet för både barn och vuxna. Här arbetar både utbildade förskollärare och barnskötare. De arbetar för att barnen ska känna trygghet, trivsel, respekt och delaktighet under sin vistelse på förskolan. Under vårterminen har en

förskollärare varit föräldraledig, men vid en lyckad rekrytering så fylldes platsen med en nyexaminerad förskollärare.

2.4.2 Saxdalens förskola

Saxdalens förskola ligger i ett naturskönt område i en lantlig miljö ca 16 km från centrala Ludvika. Här finns det plats för 30 barn fördelade på två avdelningar. Målsättningen är att ha en god relation med alla barn och vårdnadshavare. Naturen är en utmärkande del i undervisningen. Pedagogerna är lyhörda för barnens intressen och idéer och ändrar den fysiska lärmiljön därefter. Personalgruppen har haft hög närvaro och därmed mycket få vikarier. Barnantalet har ökat mer än vad vi hade gjort prognos för, vilket gjorde att vi kunde förstärka upp med en 80 % lärarassistent under vårterminen.

2.4.3 Fredriksbergs förskola

Fredriksbergs förskola ligger ca 60 km väster om centralorten Ludvika. Det finns plats för 30 barn fördelade på två avdelningar. På förskolan finns det ett mottagningskök. En personal har viss procent i sin tjänst förlagd till kökssysslor. Här finns fin natur som dagligen utnyttjas i undervisningen. Natur- och miljötänk går som en röd tråd i all undervisning. I Fredriksberg är utflyktsmålen många. Barnen får motorikträning både genom promenader, i idrottshallen och på gården som till viss del består av skog. Vi försökte rekrytera en förskollärare till förskolan, men utan att lyckas. Det vi däremot lyckades med var att rekrytera en utbildad barnskötare, vilket vi var väldigt nöjda med.

2.4.4 Områdets utmaningar under utbildningsåret

Det finns några utmaningar på mitt område som tar mycket tid och energi, eftersom det inte finns några lösningar på dessa dilemman. Det första är barnantalet som påverkar budgeten. Under utbildningsåret har det varit få barn både i Fredriksberg och i Saxdalen. Familjer flyttar in och ut från dessa byar och förändringarna blir snabba. Det är få personer som söker mina tjänster på grund av läget, speciellt i Fredriksberg. Jag har också svårt att få vikarier på alla mina tre förskolor. Det är många som inte har körkort och som därför tackar nej till vikariat. Detta gör det väldigt sårbart när någon är frånvarande och det blir ett stort tryck på den ordinarie personalen. De får ändra sina arbetstider ofta och de får hoppa över sin planeringstid. Det tryggaste hade varit att anställa en person som skulle vara vikarie på området, men jag har inte de ekonomiska förutsättningarna för det.

Under utbildningsåret har det även varit återkommande fastighetsfrågor som vi inte riktigt har kunnat sätta punkt på. I Saxdalen har vi vid ett flertal tillfällen anmält stopp i avlopp inne på yngrebarnsavdelningen. Det kontrollerades slutligen med en kamera och det upptäcktes då att felet var mycket större än man tidigare trott. Toaletter behövdes stängas av, vilket inte är lätt under tiden som förskolan är öppen för verksamhet. Viss del av arbetet fick flyttas fram till sommaren, då Saxdalens förskola är stängd. I Gonäs har vi även under det här

året väntat på att få elfelet på jalousierna fixat. I slutet av vårterminen fick vi hjälp med problemet. Under vintern läckte det också olja från en snöröjningstraktor på förskolegården. Det tog flera dagar innan oljan hade sanerats, vilket skapade oro hos både personal och vårdnadshavare. Fastighetsfel som inte blir åtgärdade skapar en frustration och dålig stämning, vilket går ut över barnens utbildning. Detta är ett svårt dilemma eftersom det inte finns flera vägar att lösa problemen på, än att lägga in i Portalen eller kontakta chefer via mail eller telefon. Felen som läggs i Portalen kan vissa saker ligga länge utan att bli åtgärdade, eller så tas de bort för att inte fastighetsvärden kan åtgärda felet själv. Jag har tagit upp återkommande fastighetsproblem med min chef, som tar det vidare på möten med LKFAB.

3. Processkvalitet

Processkvalitet handlar om hur en verksamhet bedrivs och vilka metoder och arbetssätt som används för att nå målen. Det fokuserar på själva genomförandet av arbetet och de aktiviteter som sker, till exempel arbetssätt, samarbete och kommunikation, delaktighet och flexibilitet och anpassning, utveckling och förbättring samt lärmiljö.

3.1 Kunskapsresan

Grundskolan har tidigare utvecklat sitt systematiska kvalitetsarbete genom den så kallade "Kunskapsresan". Förskolans rektorer påbörjade 2023/24 tillsammans med verksamhetschef och verksamhetsutvecklare ett liknande arbete för förskolorna i kommunen. En referensgrupp, bestående av förskollärare, barnskötare, specialpedagoger samt fackliga företrädare, har också deltagit i arbetet. Kunskapsresan syftar till att utveckla förskolans sätt att på vetenskaplig grund arbeta för rätten till likvärdig utbildning, kollektivt lärande och målstyrning. Genom Kunskapsresan påbörjades arbetet med att förbättra och underlätta kvalitetsarbetet i Ludvika kommuns förskolor, bland annat genom gemensam vetenskaplig grund, vision, genomarbetade rutiner och en struktur som stödjer pedagogernas undervisning utifrån läroplanen för förskolan, Lpfö 18.

Utbildningsåret 2024/25 påbörjades implementeringsarbetet. Varje rektor ansvarar för implementeringen på sina förskolor. Ett gemensamt material för hur detta skulle ske togs fram för att skapa en likvärdighet.

3.2 Systematiskt kvalitetsarbete

3.2.1 Vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet

“Förskolan ska stimulera varje barns utveckling och lärande. Utbildningen ska alltid vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet när det gäller såväl innehåll som arbetssätt. Barnen ska ges förutsättningar för bildning, tänkande och kunskapsutveckling utifrån olika aspekter såsom intellektuella, språkliga, etiska, praktiska, sinnliga och estetiska. Detta förutsätter att alla i arbetslaget deltar i en aktiv diskussion om barnens lärande och om vad som är viktig kunskap i dag och i framtiden.” (Lpfö-18)

Vi har som en del av Kunskapsresan under utbildningsåret 2023-2024 arbetat fram den vetenskapliga grunden för Ludvika kommuns förskolor. De böcker vi beslutade att vår vetenskapliga grund ska bestå av är: *“Att ställa frågor och söka svar”* (Skolverket), *“Värna barns psykiska hälsa”* (Öhman), *“Att arbeta lekresponsivt”* (Wallerstedt och Pramling) och *“Leda förskolans barngrupp och arbetslag”* (Edlund). Den vetenskapliga grunden för Ludvika kommuns förskolor har presenterats som en plansch med beskrivningar av böckerna samt en broschyr med lite längre sammanfattningar av böckerna och en gemensam introduktion av *“Att ställa frågor och söka svar”* (Skolverket).

3.2.2 Så här har vi arbetat med den vetenskapliga grunden under utbildningsåret 2024-2025

Under höstterminen 2024 jobbade vi med *Värna barns psykiska hälsa och välbefinnande*. Vi tog del av några av berättelserna om Sam och Kim och diskuterade dem. All personal läste ett kapitel till en kompetensutvecklingsdag och vi diskuterade i mixade grupper mellan förskolorna. Vi tittade även på oss själva och pratade om vilka viktiga vuxna som har funnits i våra liv och även vilka som har satt negativa spår hos oss. Vi reflekterade över vuxnas viktiga roll i barns liv.

Under vårterminen 2025 har vi arbetat med *Att arbeta lekresponsivt*. Vi har tittat på olika begrepp och försökt att sätta in dem i vårt jobb med barnen på avdelningen. Vi har gjort ett större gemensamt arbete med lekresponsiv undervisning när alla avdelningar har planerat för tre resor tillsammans med barnen. Innan resorna har barnen fått sina egna pass, biljetter och pedagogerna har planerat för vad barnen ska få uppleva i landet. Pedagogerna har sedan på ett lekfullt sätt, tagit roller i leken som t.ex. flygkapten, tulltjänsteman, någon person eller ett djur från landet.

Effekterna som jag kan se är att det har skapats ett driv och en nyfikenhet för varandras undervisning. Det är många som har tagit med sig inspiration och idéer från t.ex. kompetensutvecklingsdagar och gjort dem till sina egna med den barngruppen och de förutsättningar som man har. Vi haft många spännande pedagogiska diskussioner om undervisning och vad barn behöver i dagens samhälle. Detta har gjort att undervisningen har utvecklats och vi har fått in andra saker än tidigare.

3.2.3 Så här har vi arbetat med beprövad erfarenhet under utbildningsåret 2024-2025

För andra året i rad har vi arbetat strukturerat med vår beprövade erfarenhet. De tre förskolorna i området har haft ett gemensamt tema, då vi har planerat och genomfört undervisningen med barnboken som bas. I år har våra valda böcker varit Maria Nilsson Thores *Vem ser Dim?* (2017) och *Hur mår Dim?* (2023). För att säkerhetsställa att vi arbetar med hela läroplanen har vi plockat fram olika områden i ljust. De fyra områdena som vi har arbetat med under det här utbildningsåret har varit barnens sociala förmågor, deras intressen, leken och olika kulturer. Dokumentationen av vår beprövade erfarenhet finns att läsa i bilagan sist i rapporten.

3.2.4 Rektors undervisningsobservationer

Rektor observerar varje avdelnings undervisning minst en gång per termin. Observationerna ligger till grund för didaktiska samtal och kollektivt lärande. Fokus är: normer och värden, utveckling och lärande, resultat av den pedagogiska kartläggningen och prioriterade mål från kvalitetsrapporten.

3.2.5 Kvalitetsdialog

Kvalitetsdialog är ett viktigt verktyg för att säkerställa och utveckla kvaliteten i förskolans verksamhet. Det är ett samtal som hålls terminsvis mellan rektor, specialpedagog och arbetslagen. Syftet är att tillsammans reflektera över och analysera hur väl förskolan uppfyller sina mål och hur man kan utveckla och förbättra undervisningen. Material man utgår från i samtalet är pedagogisk kartläggning, övergripande mål samt enhetens och avdelningens prioriterade mål.

3.2.6 Kollektivt och kollegialt lärande

Kollegialt lärande är ett samlingsbegrepp för olika former av strukturerat, gemensamt arbete, där kollegor tillsammans utvecklar kunskap. Det görs både genom att lära av egna och varandras erfarenheter och genom ta tillvara befintlig kunskap, till exempel aktuell forskning, inom området. Kollegialt lärande innebär att lärare, rektorer och övriga professioner i förskola och skola själva formulerar frågeställningar, och kännetecknas av systematik, dokumentation, analys och kritisk granskning. Vid arbete på egen hand finns det en risk att man missar viktiga aspekter av en fråga på grund av invanda och kanske omedvetna mönster. Kollegialt samarbete ger vidgade perspektiv och kan på så sätt bidra till professionellt lärande, vilket i sin tur bidrar till barns och elevers lärande och till skolutveckling.” (Skolverket)

Kollektivt lärande handlar om att en grupp människor lär sig tillsammans och av varandra, snarare än att individen lär sig på egen hand. Det innebär att kunskap och erfarenheter delas, diskuteras och utvecklas gemensamt inom en grupp eller ett team. I en förskola betyder det att pedagoger systematiskt reflekterar tillsammans, ger varandra feedback och bygger gemensam förståelse för hur undervisningen kan förbättras. Målet är att hela arbetslaget ska utveckla sin kompetens och sitt arbetssätt, vilket i sin tur leder till en bättre utbildning för barnen. Det handlar om att "vi" lär oss, inte bara "jag".

Ett syfte med Kunskapsresan har varit att skapa hög kvalitet och en likvärdighet i dokument som kalender, årshjul och rutiner för pedagoger. Under året 2024/25 har vi arbetat med att implementera dessa rutiner så att varje pedagog ska vara förtrogen med förskolans vetenskapliga grund samt årshjul och tillhörande rutiner.

3.2.7 Så här har vi arbetat med kollektivt och kollegialt lärande under utbildningsåret 2024-2025

Med hjälp av vårt gemensamma tema på hela rektorsområdet, får vi automatiskt till strukturen att lära och utforska tillsammans. Vi har ett gemensamt fokus på olika områden i läroplanen och utvärderar dem tillsammans både skriftligt och muntligt. På våra gemensamma kompetensutvecklingsdagar har pedagogerna berättat och visat för varandra hur undervisningen har varit utformad utifrån det området som vi har arbetat med t.ex. barns intressen eller sociala förmågor. På det sättet har vi utvecklats tillsammans och pedagogerna har lärt sig att sätta ord på vad de har gjort och varför. Det har funnits tillfällen att ställa frågor till varandra och utbyta erfarenheter. Vi får också ett driv framåt och barnens utbildning hamnar mer i fokus, än när vi inte hade ett gemensamt tema.

Tidigare kunde det lätt bli långa diskussioner om praktiska saker och annat som inte handlar om undervisning och alla avdelningar jobbade på sitt eget håll. När vi har ett gemensamt tema med samma områden har alla blicken riktad åt liknande håll och min åsikt är att det är lättare att lära tillsammans. Vi har haft tre kompetensutvecklingsdagar då vi har varit tillsammans och två förskolevis. De gångerna som vi inte har träffats allihop har pedagogerna delat foton med varandra på miljöer som de har arbetat med och på leklådor som de har tillverkat. På det sättet har vi ändå fått till det kollegiala utbytet. Pedagogerna har fortsatt att kontinuerligt utvärdera sitt arbete genom att reflektera och analysera i Unikum.

Jag tycker att det är svårt att få till bra tider för utvecklingsarbete, förutom på kompetensutvecklingsdagarna. När vi arbetar med olika områden på APT är många trötta och drivet och motivationen för att lära sig något nytt saknas. Det går också långt mellan gångerna och ibland är någon frånvarande vilket gör att vi behöver stanna upp och repetera. Vi har under det här utbildningsåret arbetat med "Lagandanträdet" på alla tre förskolorna. Pedagogerna har tillsammans arbetat fram vad som representerar just deras förskola med hjälp av Lagandans värdeord; relationer, lärande, glädje och driv. Vi kommer att jobba vidare med trädet nästa utbildningsår, för att förankra och göra värdegrundsorden levande.

I slutet av höstterminen har min utvecklingsgrupp gjort studiebesök hos en rektorskollega till mig. Vi träffade henne och hennes utvecklingsgrupp för att få mer kunskap om lekresponsivt arbete, eftersom de redan hade kommit igång med det. Det var ett lyckat besök då vi fick med oss inspiration och många tankar på hur vi skulle starta igång hos oss. Utvecklingsgruppen presenterade sedan informationen till övrig personal på förskolorna.

4. Resultatkvalitet

Resultatkvalitet i förskolan handlar om de faktiska effekterna och utfallet av verksamheten för barnen. Det är ett sätt att mäta i vilken utsträckning förskolan uppnår sina mål och hur barnen utvecklas och lär sig. Några viktiga aspekter är barnens utveckling och lärande, barnens välbefinnande, måluppfyllelse, vårdnadshavarnas upplevelse.

4.1 Utvärdering av prioriterade förbättringsåtgärder för utbildningsåret 2024-2025

Målområde	Syfte	Aktiviteter
Under kommande läsår ska varje pedagog bli förtrogen med årshjul och tillhörande rutiner.	Skapa en bättre systematik i kvalitetsarbetet.	Implementering av årshjul och tillhörande rutiner sker under läsåret 24/25. Rektor leder arbetet genom gemensamt framtaget material.
Utvärdering: Varje avdelning har fått en kalender. Jag har också på varje medarbetarsamtal pratat om det prioriterade målet och vad det innebär. På vissa möten har vi förtydligat vilka rutiner vi har.		
Under kommande läsår ska varje pedagog bli förtrogen med förskolans vetenskapliga grund.	Den vetenskapliga grunden som arbetats fram vilar på forskning som kännetecknar framgångsfaktorer i förskolans utbildning.	Den vetenskapliga grunden som arbetats fram vilar på forskning som kännetecknar framgångsfaktorer i förskolans utbildning.
Utvärdering: Vi har arbetat med olika kapitel i böckerna som vi har valt ut till vår vetenskapliga grund. Jag har varje gång pratat om vilken bok texten är tagen ifrån, så att pedagogerna ska bli förtrogna med den vetenskapliga grunden. På varje förskola finns det en "Kunskapsresanväg" där jag sätter upp saker som vi har arbetat med, för att det ska läsas många gånger och bli en del av undervisningen. Pedagogerna har också fått en större uppgift där de skulle arbeta lekresponsivt.		
Varje arbetslag, där förskolläraren har ett särskilt ansvar, bedriver undervisning som genomsyras av ett språkutvecklande förhållningssätt.	Språk, lärande och identitetsutveckling hänger nära samman. Förskolan ska därför lägga stor vikt vid att stimulera barnens språkutveckling. (Lpfö18)	Genom undervisningsobservationer och kvalitetsdialoger säkerställer rektor att ett språkutvecklande arbetssätt genomsyrar undervisningen.
Utvärdering: Vi har även detta år arbetat med barnböcker som tema, vilket gör att fokus på högläsning, berättande och lek kommer i fokus av utbildningen.		
Arbeta med en gemensam barnbok	Att få till ett kollektivt lärande som leder till bättre och bättre undervisning. Arbeta med beprövad erfarenhet.	Gemensamt tema på hela området. Gemensam planering, fokusområden för att kunna utbyta erfarenheter, idéer och inspirera varandra. Dokumentera vårt arbete så att det blir beprövad erfarenhet.
Utvärdering: Utbildningsårets fokusområden baserat på Lpfö 18 har varit barns sociala förmågor och intressen, lek och att få förståelse för olika kulturer. Detta är områden som inte så ofta lyfts fram, utan det bara tas för givet att pedagogerna i förskolan arbetar med dem. Det har varit spännande att diskutera och reflektera tillsammans t.ex. vilka sociala färdigheter som barnen att ha nytta av och hur pedagogerna kan skapa undervisning, så att de får tillfällen att öva sig på dessa.		

4.2 Resultatredovisning för enheten utbildningsåret 2024-2025, personalens utvärdering av undervisningen.

Den nationella målsättningen för förskolan är att varje barn ska få en likvärdig utbildning av hög kvalitet som ger goda möjligheter till lek, rörelse, utveckling och lärande, samt en god förberedelse för fortsatt utbildning. För att säkerställa att vi uppfyller denna nationella målsättning arbetar vår enhet med en rad nationella delmål. Dessa delmål fungerar som konkreta riktlinjer för vår undervisning och vårt förhållningssätt. I denna resultatredovisning kommer vi att presentera hur vi har arbetat med dessa delmål under utbildningsåret 2024-2025, baserat på personalens utvärdering och kartläggning av undervisningen.

4.2.1 Delmål 2 Varje barn får en trygg och god miljö där utbildningen bildar en helhet av omsorg, utveckling och lärande.

Pedagogerna beskriver att de kan se hur gruppssammanhållningen har stärkts när de har haft barnens intressen i fokus. Barnen har blivit mer nyfikna på varandra. De upplever att barnen har blivit mer medvetna om sina egna och andras känslor och att de visar mer empati för varandra. De tröstar varandra och kan sätta sig in i andras situationer. Pedagogerna upplever att barnen i större utsträckning löser dilemmen själva, för att de har fått verktyg som gör att de klarar av det. De samspelar bättre med varandra och förstår både regler och turtagning bättre. Några barn som tidigare inte har velat vara i centrum, har nu tagit mer plats och t.ex. vågat berätta om sig själv i samlingen. Pedagogerna beskriver att de lägger stor vikt att bygga goda relationer med barn och vårdnadshavare vid introduktioner, så att det skapas en god kontakt och en bra start för familjerna. Andra exempel som lyfts fram för att skapa en trygg miljö är att barnen har fasta platser vid matbord och samling och att hjälpmedel som bildstöd, valtavla och tidstöd används för att skapa förutsättningar för alla barn att lyckas. Pedagogerna har också reflekterat över sin egen roll och hur viktigt det är att de är närvarande och att de bygger tillitsfulla relationer till varje barn.

4.2.2 Delmål 3: Varje barn får en utbildning som uppmuntrar till lek och rörelse samt ger den ledning och stimulans det behöver för att kunna nå så långt som möjligt i sitt lärande och i sin utbildning.

Pedagogerna beskriver att barnen verkar mer bekväma med att leka med vuxna, när vi har fokuserat på lekresponsiv undervisning. En avdelning beskriver att de har fått nya insikter när de har varit mer delaktiga i leken, speciellt om ett barn som de nu kan stötta på ett bättre sätt. Pedagogerna beskriver att de har blivit bättre på att ta tillvara på tillfällena och att de deltar mer utan att bli störda av annat. Några beskriver att de ska fortsätta arbetet med leken och försöka att uppmuntra och tillföra saker, för att ge barnen nya uppslag och ibland föra

leken i en annan riktning. Pedagogerna upplever att när de har jobbat lekresponsivt så har vissa blyga barn vågat ta mer plats och barnen bjuder mer in de vuxna i leken. Varje avdelning har både byggt miljöer efter barnböckerna som vi har arbetat med och gjort leklådor. När pedagogerna beskriver arbetet med detta, märks det att det har varit olika framgångsrikt på olika avdelningar. Några berättar att de tycker att barnen leker mycket i deras "bokmiljö" medan andra skriver att barnen tröttnade ganska snabbt. Tanken med den här uppgiften var att pedagogerna skulle våga tänka nytt och vissa avdelningar som sällan ändrar sina miljöer skulle få upp ögonen för hur man kan göra. De fick även dela miljöerna med varandra för att få inspiration och idéer från andra. Leklådorna har också använts på olika sätt och olika mycket. Varje avdelning fick i uppgift att skapa minst tre leklådor, varav en skulle vara riktad till uteundervisning. En avdelning beskriver att när de har tillfört bildstöd i leklådorna så kan ett barn med annat modersmål lättare delta i leken. De flesta avdelningarna har beskrivit med glädje deras arbete med andra kulturer, som verkligen blev lekresponsiv undervisning. Pedagogerna berättar om att nya tankar har väckts hos dem och hur barnen var med och utvecklande leken tillsammans med dem.

4.2.3 Delmål 4: Varje barn som är i behov av stöd får det stöd den behöver.

Pedagogerna på en avdelning beskriver att de anpassar kraven för olika barn, för att de ska kunna hantera och reglera stress och starka känslor. De använder också ritprat för att förtydliga händelser och för att barnen ska få stöd i att förstå och kunna reflektera över händelser. Flera avdelningar lyfter hur de arbetar med tydlighet t.ex. vad det gäller rutiner, placeringar, bildstöd och gruppindelningar. Effekterna som de kan se av sitt arbete är att barnen har lättare att ta initiativ och upprätthålla lekar om de vet vad som kan hända. De upplever också att alla barn kan delta i undervisning om de vuxna gör rätt anpassningar. Pedagogerna behöver vara nära de barnen som behöver extra stöd och försöka ge barnen rätt verktyg för att lösa konflikter som uppstår. Några beskriver hur de försöker skapa lugn och trygghet i gruppen för att locka alla barn att delta i undervisningen. Det är viktigt att pedagogerna vågar testa olika arbetssätt och anpassningar, för att varje barn ska få det stöd som de behöver.

4.2.4 Delmål 5: Varje barn stimuleras i sin språkutveckling och ges goda möjligheter att utveckla sin förmåga att kommunicera.

Flera avdelningar lyfter barnens intresse för böcker. De har böcker tillgängliga i olika miljöer och ett varierat utbud både med skönlitterära och faktaböcker. Några beskriver hur de har arbetat med miljön för att göra det mera lockande att läsa. Barnen samlas ofta i bokenhörnan spontant och diskuterar gärna innehåll och bilder i böckerna med varandra. Flera avdelningar beskriver även att den språkliga

medvetenheten har ökat och barnen leker gärna med ord, rim och ljud. Pedagoger beskriver att de tycker att fler barn har fått talutrymme, när de har haft undervisning i mindre grupper. Eftersom ett av våra fokusområden har varit barns intressen har detta varit något som pedagogerna har sett effekter vad det gäller att utveckla förmågan att kommunicera. De har involverat vårdnadshavarna som har lämnat foton på vad barnen gillar att göra hemma eller så har barnen tagit med sig något hemifrån som de tycker om. Fotona har sedan suttit på väggen och barnen har själva berättat i samlingsen om deras intressen. Det har gjort barnen mer nyfikna på varandra och diskussioner runt intressena har varit positivt för sammanhållningen. En avdelning har även gjort så att figuren Dim har fått följa med barnen hem. Dagen efter har barnen berättat om det i samlingsen. Avdelningen beskriver hur ett tidigare blygt och försiktigt barn, vågar prata inför hela gruppen när det var hans tur. Flera avdelningar ser också effekter av att barnen kan sätta ord på sina känslor och att de vågar stå för sin åsikt, fast kompiserna tycker något annat.

4.3 Enkäter

Utöver personalens utvärdering samlar vi varje läsår in värdefull feedback från vårdnadshavare genom enkäter. Deras svar ger oss en viktig inblick i hur de upplever förskolan och kvaliteten på utbildningen. Vi fångar även upp barnens tankar genom dagliga samtal och även för de äldre barnen dialog inför utvecklingssamtal.

4.3.1 Enkät för vårdnadshavare - övergripande resultat för hela kommunen

Årets analys är det kommungemensamma svaren, eftersom det var mycket låg svarsfrekvens på två av förskolorna, så att jag inte kan använda svaren för någon analys. Jag kan däremot se att flera vårdnadshavare kommenterar i Unikum på pedagogernas inlägg att de tycker att undervisningen för barnen har varit rolig och lärorik under utbildningsåret.

Som en del av förskolans systematiska kvalitetsarbete samlas vårdnadshavares uppfattningar in genom enkäter. Resultaten från de två första staplarna ”stämmer helt” och ”stämmer ganska bra” sammanställs och presenteras nedan.

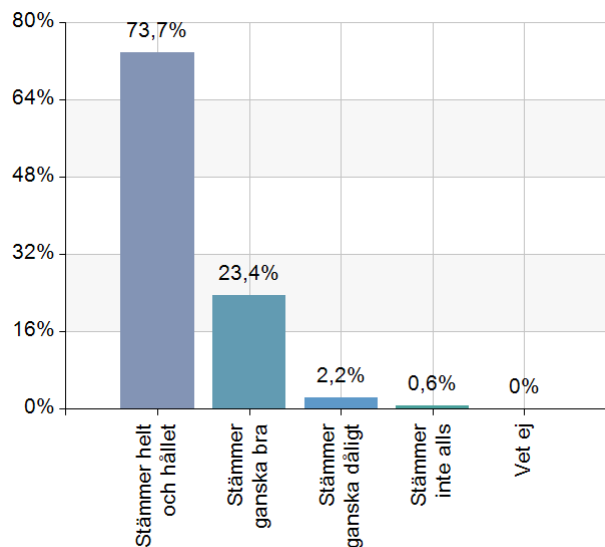
Nationell målsättning

Skolverket har presenterat gemensamma mål som gäller för alla förskolor i Sverige och som är uppdelade i olika delmål varav några redovisas nedan. ”I förskolan får varje barn en likvärdig utbildning av hög kvalitet som ger barnet goda möjligheter till lek, rörelse, utveckling och lärande samt förberedelse för fortsatt utbildning”.

Skolverkets nationella delmål 2: Varje barn får en trygg och god miljö där utbildningen bildar en helhet av omsorg, utveckling och lärande

Frågeställning: Som vårdnadshavare är jag nöjd med samarbetet och bemötandet av förskolans personal.

Namn	Antal	%
Stämmer helt och hållet	230	73,7
Stämmer ganska bra	73	23,4
Stämmer ganska dåligt	7	2,2
Stämmer inte alls	2	0,6
Vet ej	0	0
Total	312	100

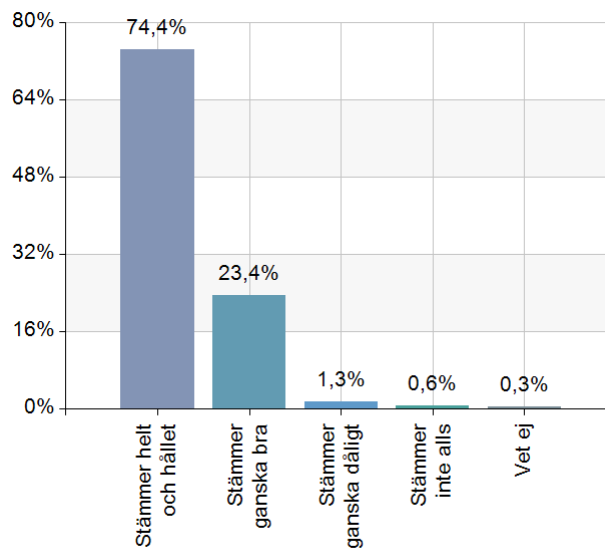
Svarsfrekvens

100 % (312/312)

Resultatet visar att 97,1 % är nöjda med samarbetet och bemötandet av förskolans personal.

Frågeställning: Jag upplever att mitt barn är tryggt och trivs på förskolan.

Namn	Antal	%
Stämmer helt och hållet	232	74,4
Stämmer ganska bra	73	23,4
Stämmer ganska dåligt	4	1,3
Stämmer inte alls	2	0,6
Vet ej	1	0,3
Total	312	100

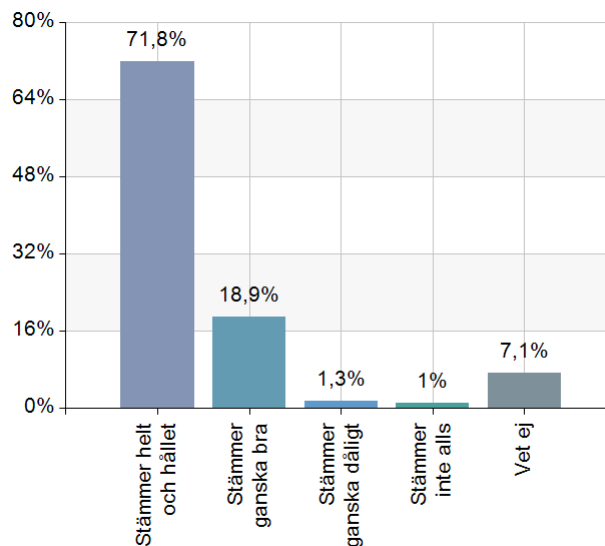
Svarsfrekvens

100 % (312/312)

Resultatet visar att 97,8 % upplever att barnet är tryggt och trivs på förskolan.

Frågeställning: Jag upplever att det är tydligt att kränkande behandling inte accepteras på förskolan.

Namn	Antal	%
Stämmer helt och hållet	224	71,8
Stämmer ganska bra	59	18,9
Stämmer ganska dåligt	4	1,3
Stämmer inte alls	3	1
Vet ej	22	7,1
Total	312	100

Svarsfrekvens

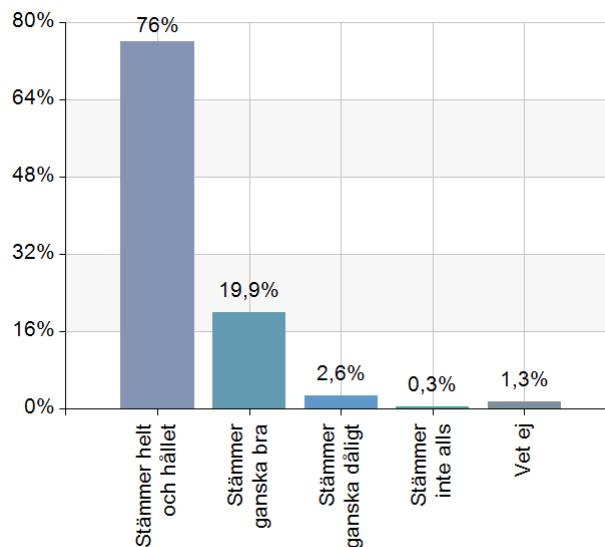
100 % (312/312)

Resultatet visar att 90,7 % av vårdnadshavare har en uppfattning om att det är tydligt att inte kränkande behandling accepteras

Skolverkets nationella delmål 3: Varje barn får en utbildning som uppmuntrar till lek och rörelse samt ger den ledning och stimulans det behöver för att kunna nå så långt som möjligt i sitt lärande och sin utveckling.

Frågeställning: Jag upplever att förskolan ger mitt barn både stimulans och utmaningar som är bra för dess utveckling.

Namn	Antal	%
Stämmer helt och hållet	237	76
Stämmer ganska bra	62	19,9
Stämmer ganska dåligt	8	2,6
Stämmer inte alls	1	0,3
Vet ej	4	1,3
Total	312	100

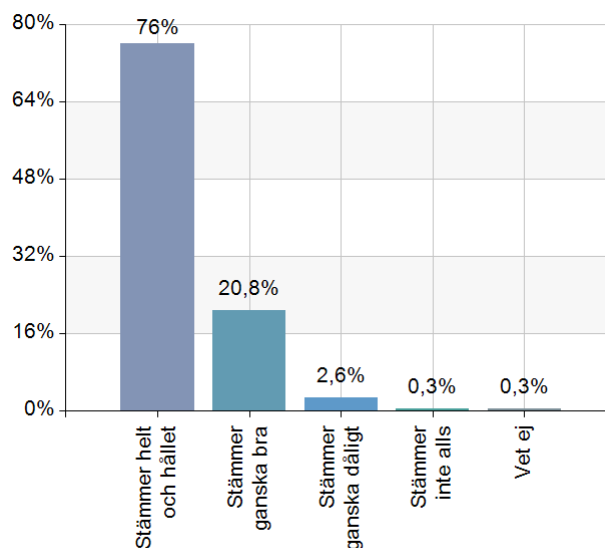

Svarsfrekvens
100 % (312/312)

Resultatet visar att 95,9 % av vårdnadshavarna tycker att förskolan ger barnet stimulans och utmaningar som är bra för deras utveckling.

Jag upplever att förskolan på ett positivt sätt bidrar till mitt barns utveckling, hälsa och välmående.

Namn	Antal	%
Stämmer helt och hållet	237	76
Stämmer ganska bra	65	20,8
Stämmer ganska dåligt	8	2,6
Stämmer inte alls	1	0,3
Vet ej	1	0,3
Total	312	100

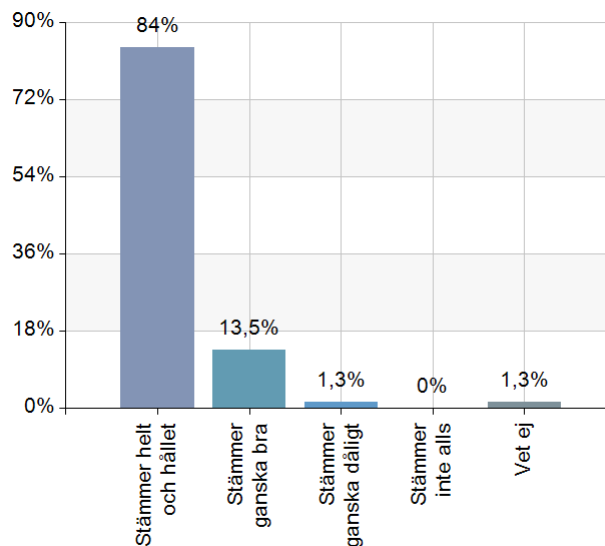

Svarsfrekvens
100 % (312/312)

Resultatet visar att 96,8 % upplever att förskolan bidrar på ett positivt sätt till barnets utveckling, hälsa och välmående.

Frågeställning: Jag upplever att förskolan uppmuntrar mitt barn att leka.

Namn	Antal	%
Stämmer helt och hållet	262	84
Stämmer ganska bra	42	13,5
Stämmer ganska dåligt	4	1,3
Stämmer inte alls	0	0
Vet ej	4	1,3
Total	312	100

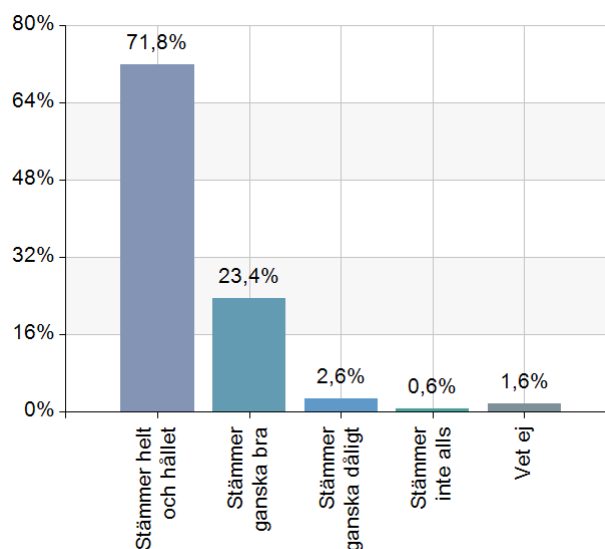
Svarsfrekvens

100 % (312/312)

Skolverkets nationella delmål 5: Varje barn stimuleras i sin språkutveckling i svenska och ges goda möjligheter att utveckla sin förmåga att kommunicera.

Frågeställning: Jag upplever att förskolan stimulerar mitt barns språkutveckling samt förmåga att kommunicera.

Namn	Antal	%
Stämmer helt och hållet	224	71,8
Stämmer ganska bra	73	23,4
Stämmer ganska dåligt	8	2,6
Stämmer inte alls	2	0,6
Vet ej	5	1,6
Total	312	100

Svarsfrekvens
100 % (312/312)

Resultatet visar att 95,2 % av vårdnadshavare upplever att förskolan stimulerar barnets språkutveckling samt förmåga att kommunicera.

Analys och förbättringsåtgärder: Till stora delar är vårdnadshavare nöjda med samarbetet och bemötandet och de lyfter att barnen trivs och känner sig trygga. Vårdnadshavare anser att det är viktigt med informationsutbyte vid hämtning och lämning och via Unikum. Vårdnadshavare lyfter att det är viktigt att pedagogerna är närvarande vid lämning och hämtning och att personalen kommer fram, hälsar och visar att barnen är välkomna.

De lyfter vikten av att arbeta med värdegrundsfrågor tidigt i förskolan och att det är viktigt med gränssättning, integritet och respektfullt bemötande. Förskolan kan tydliggöra målen i ”plan mot kränkande behandling” så att den är känd för alla. De uppskattar förskolan och dess utbildning och önskar att alla vistas utomhus varje dag. Utmaningar som lyfts är bland annat vikariesituationen. Förskolan behöver samtala om hur skärmar ska användas i undervisningen. Ny läroplan för förskolan tydliggör hur detta ska göras. Någon vårdnadshavare upplever att det finns behov av att fler pedagoger deltar aktivt i barnens lek och vardag. Att bli sedd, hörd och inkluderad i leken är avgörande för barnens trygghet och utveckling.

4.3.2 Barnens tankar

Barnkonventionen artikel 12: *Barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet. Hänsyn ska tas till barnets åsikter, utifrån barnets ålder och mognad.* Genom att ta tillvara barnens åsikter och tankar genom dagliga samtal samt dialog med de äldre barnen inför utvecklingssamtal så utvecklar vi planeringen av utbildningen.

5. Rektors analys av utbildningsåret, effekter och utvecklingsbehov

5.1 Rektors analys av strukturkvalitet.

Analys förutsättningar: Att ha tre förskolor med avstånd mellan är inte alltid enkelt. Jag behöver ha en bra planering för att få till strukturen. Jag försöker vara på plats en gång i veckan på varje förskola, men ibland känner jag mig otillräcklig. När jag behöver vara på plats mer på en av förskolorna på grund av extra behov som uppkommer, så märks det tydligt av på de andra. Situationer och dilemman som annars inte brukar förekomma, blossar upp och jag får ta tag i dem också. Det är även svårt att få till en bra mötesstruktur då vi t.ex. inte kan ha gemensamma APT och föräldramöten. Jag har därför valt att ha dessa möten på varje förskola, vilket innebär att jag får mycket arbetstid på kvällstid. På grund av avståndet mellan förskolorna har jag valt att ha de två kompetensutvecklingsdagarna som är under vinterhalvåret förskolevis under det här utbildningsåret, vilket gör att vi missar viktig tid för kollektivt lärande. Vi har så otroligt lite tid för kompetensutveckling, så att "offra" två dagar är mycket. Jag kan inte heller vara på plats på alla tre förskolor dessa dagar, vilket gör att pedagogerna behöver driva utvecklingsarbetet själva. Jag skulle behöva pedagoger på varje förskola som har ett utvecklingsansvar, men på grund av en stram budget så fungerar det inte. Personerna kan inte ha mer ansvar än de redan har, för då fungerar inte arbetet i barngrupp.

5.2 Rektors analys av processkvalitet.

Analys processer: Det är andra utbildningsåret som vi arbetar med ett gemensamt tema på alla tre förskolorna i rektorsområdet. Det har verkligen varit givande, att vi driver och utvecklar undervisningen tillsammans. Vi har barnens utbildning mycket mer i fokus än tidigare och reflekterar och analyserar hur vi kan förbättra den ytterligare. Jag har under de här två åren dokumenterat metoder, arbetssätt och kritiskt granskat så att erfarenheten även ska bli beprövad. Vi har haft diskussioner tillsammans och pedagogerna har lämnat in sina tankar om arbetssättet både enskilt och avdelningsvis. När utvecklingsgruppen har träffats har vi haft ett fokus på hur hela området ska utvecklas, hur vi kan få till likvärdighet och att barnens bästa ska vara i centrum. Vi har fått till en bra sammanhållning mellan förskolorna, trots att vi endast träffas fysiskt få gånger per år. På kompetensutvecklingsdagarna är pedagogerna alltid uppdelade i mixade grupper för att utbyta tankar, erfarenheter och nya uppslag till sin egna undervisning. Till varje utvecklingsdag har de också visat och berättat om sin undervisning för varandra. Vid de tillfällen som vi inte har setts fysiskt har de delat foton och skrivit ned reflektioner om hur de har tänkt. Det är betydelsefullt för att alla ska känna sig delaktiga också viktiga och att vi gör det här tillsammans. Då tror jag att vi kan skapa en rolig, utmanande och utvecklande undervisning för alla barn.

5.3 Rektors analys av resultatqualitet.

Analys resultat: Effekterna som jag kan se efter de här två utbildningsåren som vi har arbetat med gemensamt tema är att alla barn i rektorsområdet har blivit erbjudna en utbildning som granskas, förändras och förbättras hela tiden.

I diskussioner och utvärderingar beskriver de flesta pedagogerna att de är nöjda med den undervisningen som de har presenterat för barnen. Flera lyfter fram i sina utvärderingar att arbetssättet gör att de känner sig mindre stressade. Vi har arbetat strukturerat med fler mål från läroplanen än vad vi tidigare gjort. Målen har också varit bestämda så att alla vet var vi börjar och slutar det här utbildningsåret. Vi har arbetat så att pedagogernas undervisning inte bara ska vila på erfarenheter utan verkligen bli beprövade erfarenheter. Vårdnadshavarna har varit delaktiga i olika uppgifter som t.ex. när vi har arbetat med barnens intressen. De har fått ta del av undervisningen i Unikum, på föräldramöten och från dokumentation på förskolan. Det har gjort att vårdnadshavarna har varit nyfikna på undervisningen och kommit med positiv feedback till pedagogerna både muntligt och skriftligt.

6. Prioriterade förbättringsåtgärder- verksamhetsplan för utbildningsåret 2025-2026

Övergripande mål: Systematiskt kvalitetsarbete genom Kunskapsresan. Syfte: Genom ett utvecklat och förankrat systematiskt kvalitetsarbete får varje barn tillgång till en likvärdig utbildning i Ludvika kommuns förskolor.		
<u>Delmål</u>	<u>Syfte</u>	<u>Aktivitet</u>
Under kommande läsår ska varje pedagog bli förtrogen med årshjul och tillhörande rutiner.	Skapa en bättre systematik i kvalitetsarbetet.	Fortsatt implementering av årshjul och tillhörande rutiner sker under läsåret 25/26. Rektor leder arbetet genom gemensamt framtaget material.
Under kommande läsår ska varje pedagog bli förtrogen med förskolans vetenskapliga grund.	Den vetenskapliga grunden som arbetats fram vilar på forskning som kännetecknar framgångsfaktorer i förskolans utbildning.	Fortsatt implementering av den vetenskapliga grunden sker under läsåret 25/26. Rektor leder arbetet efter behov på respektive område.
Vi ger varje barn en trygg och god miljö där utbildningen bildar en helhet av omsorg, utveckling och lärande.	Syftet är en hög måluppfyllelse när det gäller de nationella delmålen från Skolverket. Dessa mål skapar förutsättningar för en grund av likvärdighet	Vi fortsätter med gemensamt tema på hela området för att skapa en mer likvärdig utbildning för alla barn. Genom olika fokusområden så får vi med olika mål från läroplanen, vilket gör att

	och hög kvalitet på varje förskoleenhet och konkretiserar Läroplanens övergripande vision och förväntningar.	alla barn får en uttänkt undervisning. Vi har ett strukturerat arbete med tydliga mål för utbildningsåret, som utvärderas kontinuerligt under tiden. Temat blir ett kollektivt lärande för hela området.
Vi ger varje barn en utbildning som uppmuntrar till lek och rörelse, samt ger den ledning och stimulans de behöver för att nå så långt som möjligt i sitt lärande och sin utveckling.		Vi fortsätter med gemensamt tema på hela området för att skapa en mer likvärdig utbildning för alla barn. Genom olika fokusområden så får vi med olika mål från läroplanen, vilket gör att alla barn får en uttänkt undervisning. Vi har ett strukturerat arbete med tydliga mål för utbildningsåret, som utvärderas kontinuerligt under tiden. Temat blir ett kollektivt lärande för hela området.
Vi stimulerar varje barn i sin språkutveckling och ger varje barn goda möjligheter att utveckla sin förmåga att kommunicera.		Vi fortsätter med gemensamt tema på hela området för att skapa en mer likvärdig utbildning för alla barn. Genom olika fokusområden så får vi med olika mål från läroplanen, vilket gör att alla barn får en uttänkt undervisning. Vi har ett strukturerat arbete med tydliga mål för utbildningsåret, som utvärderas kontinuerligt under tiden. Temat blir ett kollektivt lärande för hela området.

Bilaga Beprövad erfarenhet

Hur vi har arbetat med beprövad erfarenhet under utbildningsåret 2024-2025

Utbildningsåret 2024-2025 har varit vårt andra år som förskolorna på mitt område har arbetat med ett gemensamt tema. Vi har arbetat utifrån liknande koncept som vi gjorde utbildningsåret 2023-2024. Pedagogerna var med och valde vilka barnböcker som vi skulle arbeta med, vilket blev Maria Nilsson Thores böcker *Vem ser Dim?* (2017) och *Hur mår Dim?* (2023). Till temat gjordes fem planeringar, en "paraplyplanering" som beskrev hela temat och där även alla läroplansmål som vi skulle jobba med fanns med och sedan de fyra områden som vi skulle rikta in oss på under det här året. Under 2023-2024 arbetade vi fram planeringarna tillsammans, så att all personal fick vara delaktiga och utbyta tankar och idéer hur och på vilket sätt vi skulle jobba. För att säkerhetsställa att vi arbetar med hela läroplanen plockades nu andra områden fram i ljuset. De fyra områdena som vi har arbetat med har varit barnens sociala förmågor, deras intressen, leken och olika kulturer. Efter vårt gemensamma arbete, skrev utvecklingsgruppen rent planeringarna och publicerade dem i Skolbanken. Alla avdelningar kunde sedan hämta färdiga planeringar när terminen började. Vi bestämde att under höstterminen så skulle alla arbeta med sociala förmågor och intressen, för att sedan gå över på lek och kulturer på vårterminen.

Mitt rektorsområde består av tre förskolor. Gonäs förskola med tre avdelningar (50 barn). Saxdalens förskola med två avdelningar (20-30 barn). Fredriksbergs förskola som har två avdelningar (20-30 barn). Det har varit 22 personer inklusive rektor och specialpedagog som har arbetat med temat utifrån barnböckerna *Vem ser Dim?* och *Hur mår Dim?* av Maria Nilsson Thore. Förskolorna i Ludvika kommun har kompetensutvecklingsdagar fem gånger per utbildningsår, då vi kan arbeta extra med kollektivt lärande för att förbättra utbildningen för barnen. Det här året har förskolorna varit tillsammans tre av gångerna och varit på "sin egen förskola" två av gångerna. På grund av avståndet mellan förskolorna så träffades vi inte tillsammans i januari och februari för ovisst väglag. Det har gjort att vi har förlorat två tillfällen av kollektivt lärande vilket är synd. Vi har alldeles för få tillfällen att reflektera, diskutera och inspirera varandra, så att inte heller träffas under alla kompetensutvecklingsdagar ställer till det i vårt utvecklingsarbete. Pedagogerna måste då driva diskussionerna själva och återkoppla skriftligt, vilket inte ger samma resultat och effekter som när vi ses fysiskt. Detta är ett dilemma som jag behöver tänka till om nästa utbildningsår. I pedagogernas individuella utvärderingar får jag medhåll från vissa pedagoger som bland annat skriver "Jag saknar att vi inte har fått samma utbyte av varandra" och "Att ha varit delade ser jag inte som något positivt. Jag har verkligen saknat att diskutera och

reflektera tillsammans. Det har varit svårt att driva diskussioner framåt”. Vissa lyfter även den andra aspekten att det har varit skönt att inte behöva åka långa sträckor på halkiga vägar.

Jag anser att det är komplicerat att driva ett utvecklingsarbete när vi har så få tillfällen att träffas då det inte är barn på plats. APT har jag valt att ha förskolevis de månader som vi inte har kompetensutvecklingsdagar. Eftersom dessa möten är kvällstid, så upplever jag att många är alldeles för trötta för att vara engagerade och det är svårt att driva arbetet framåt. Jag har därför valt att ha kortare introduktioner av t.ex. texter från litteratur i den vetenskapliga grunden, för att sedan praktisera det i vardagen genom uppgifter som har tillhört vårt tema. Jag kan på detta sätt se effekter i undervisningen i och med att det provas olika sätt att arbeta och det förs in undervisning som vi tidigare inte haft fokus på. Det har även varit ett bra sätt för mig som rektor och för specialpedagogen att ställa engagerade, nyfikna och utmanande frågor, eftersom vi har varit så insatta i vad pedagogerna arbetar med. Vi har också lyft tankar och förbättringsidéer på kvalitetsdialoger och BHT, då vi har suttit med hela arbetslag.

Något som också har varit utmanande för pedagogerna är att arbeta med de områdena från läroplanen som vi har valt. Vi har diskuterat frågor som vilka sociala förmågor behöver dagens barn öva sig på, vad ska vi stoppa ned i barnens ”ryggsäckar” på sin resa ut i livet, hur lyfter vi varje barns intresse och hur arbetar vi med andra kulturer när vi har väldigt få barn med annat modersmål? Områdena är ganska abstrakta och det behövdes mycket diskussioner för att tänka ut hur undervisningen skulle utformas. Det här är så viktiga områden som annars inte plockas fram i ljuset och det är svårt att beskriva konkret hur man t.ex. arbetar med sociala förmågor. Det har också varit svårt för mig som rektor att se på vilket sätt pedagogerna har jobbat med detta, men i och med vårt fokus så har jag verkligen kunnat följa arbetet på ett annat sätt. Jag har sett bilder på barnens intressen med en förklarande text och även hört om hur barnen har berättat om sina intressen i samlingar. Jag har sett hur avdelningar har dokumenterat på väggarna om barns känslor, vilket har gjort att jag har ställt nyfikna frågor om deras arbete. Den lekresponsiva undervisningen lyftes verkligen i och med vårt sista valda område, som var andra kulturer. De flesta av pedagogerna var verkligen engagerade då de planerade och utförde ”resor” tillsammans med barnen på ett lekfullt och roligt sätt.

Hur vi har arbetat med våra fokusområden

Barns intressen

Förskolan ska ge barnen möjlighet att utveckla en positiv uppfattning om sig själva som lärande och skapande individer (Lpfö18).

Jag tänker att det här är ett mål från läroplanen som stämmer bra överens med vad vi ville uppnå med att arbeta med barnens intressen. Varje barn får ta plats på avdelningen och i gruppen och blir synlig för alla. Det väcks nyfikenhet från både vuxna och barn, vem individen är och vad den tycker om. Barnet synliggörs både på väggarna genom dokumentation och i samlingarna. I och med att pedagogerna har ansträngt sig lite extra och verkligen låtit detta ta plats i undervisningen har barnen förhoppningsvis känt sig sedda, hörda och viktiga. Jag anser att det här ett väldigt bra sätt att arbeta ihop en grupp i början av en termin. Det har också varit ett bra sätt att involvera vårdnadshavarna i förskolans utbildning. De olika avdelningarna har jobbat på lite olika sätt med barnens intressen. Yngrebarnsavdelningarna har låtit vårdnadshavarna varit med och berätta om barnens intressen. De har sedan på flera ställen satt upp foton och berättelsen på väggen så att barnen kan titta på sig själva och de kan ha en dialog om barnens intresse vid ett flertal tillfällen. Någon avdelning med yngre barn tog ett barn i taget och en pedagog berättade om intresset och visade de andra. På äldrebarnsavdelningarna har barnen oftast själva berättat om sitt intresse. Barnet kan t.ex. ha haft med sig en sak som de gillar och som de berättar om för sina kompisar. Även pedagogerna har haft med sig något som de har berättat om. En avdelning lät Dim följa med barnen hem för att se en liten glimt från deras vardag. Dagen efter fick barnet sitta med en pedagog och berätta vad hen tyckte att det skulle stå i dokumentationen. På samlingen fick sedan kompisarna lyssna på berättelsen. Även pedagogerna hade med sig Dim hem. En avdelning lyssnade på vad barnens intressen var och försökte sedan skapa undervisning som innehöll dem. Det kunde t.ex. vara att spela fotboll och att hoppa studsmatte (som tur är finns det en studsmatte på skolgården som de kunde besöka).

Barns sociala förmågor

Barngruppen och samspelet mellan barnen är en viktig och aktiv del i barnens utveckling och lärande i förskolan. Undervisningen ska baseras på såväl att barnen lär tillsammans och av varandra som samspelet mellan vuxna och barn (Lpfö18).

Genom lek och viktiga samtal om känslor och upplevelser kan vi hjälpa barnen att förstå sig själva och andra. Det kräver närvarande och lyhörda pedagoger som kan stötta varje barn precis på det sätt det som barnet behöver. Pedagogerna beskriver att de tycker att gruppsammanhållningen har stärkts när vi har haft detta fokus och att barnen har blivit mer medvetna om vad känslor

är, hur de kan uttryckas och hanteras. De beskriver även att de tycker att barnen har blivit mer nyfikna och lyssnar mer intresserat på varandra. Någon avdelning berättar i sin utvärdering att de tycker att barnen har blivit mer uthålliga och kan vänta på sin tur t.ex. i spel och lekar. Flera uttrycker också att de blyga barnen vågar delta och ta mer plats i både samlingar, lekar och annan undervisning. Jag tycker att det här har varit ett spännande fokusområde, eftersom vi har fått till flera intressanta diskussioner och ett kollegialt lärande i hur undervisningen ska planeras och hur det ska synliggöras vad man jobbar med.

Lekkompetens och lekresponsiv undervisning

Lek ska ha en central plats i utbildningen. Ett förhållningssätt hos alla som ingår i arbetslaget och en miljö som uppmuntrar till lek bekräftar lekens betydelse för barnens utveckling, lärande och välbefinnande (Lpfö18).

Inför att vi skulle börja arbeta lekresponsivt gjorde min utvecklingsgrupp ett studiebesök hos en kollega till mig och hennes utvecklingsgrupp, eftersom de har arbetat med det en längre tid. Det blev ett väldigt lyckat besök då vi fick med oss inspiration, kunskap och ett driv att starta igång vårt arbete. Vi satt igång arbetet genom att varje avdelning fick skapa en lekmiljö utifrån våra barnböcker. Ett kreativt arbete där det skapades naturmiljöer i både lådor, skåp och hörnor. Två avdelningar har kuber vilka också har använts flitigt till att skapa inspirerande miljöer för att utveckla lekar. Tanken med att låta pedagogerna skapa dessa miljöer var att utmana dem att skapa andra miljöer som kanske inte är så traditionella. Enligt mig ser det väldigt lika ut i förskolans rum, vilket får mig att fundera på varför det är så. Utvecklas barnens lekar om det presenteras andra miljöer för dem? Pedagogerna var också väldigt ovana vid att ha ett annorlunda inslag i sin traditionella miljö, vilket gjorde att flera inte riktigt visste hur de skulle använda den. Kanske har det i alla fall väckts en tanke om hur man kan göra om sin miljö med lätta medel så att den blir mer utmanande, inspirerande och som kan locka till lek. Varje avdelning fick också i uppgift att skapa minst tre leklådor, var av en skulle vara riktad till uteundervisning. Pedagogerna beskriver i sina utvärderingar att de har använt lådorna olika mycket. En avdelning säger att de gånger som de har använt leklådorna så har det blivit en mycket bra lek, där många barn har deltagit i längre stunder.

Att upptäcka andra kulturer

Förskolan är en social och kulturell mötesplats som ska främja barnens förståelse för värdet av mångfald. Kännedom om olika levnadsförhållanden och kulturer kan bidra till att utveckla en förmåga att förstå och leva sig in i andra människors villkor och värderingar (Lpfö18).

Det här området var det som minst blev som vi hade tänkt från början, men som kanske blev det bästa. Eftersom vi har få barn med annat modersmål på

alla tre förskolorna, tyckte vi att det var spännande att lyfta in det aktivt i vår undervisning. Vi pratade om att lägga in kunskap om andra kulturer som ett smalt område på några veckor på slutet. När vi hade besökt min kollegas utvecklingsgrupp väcktes tanken att göra en kulturleklåda till det här området och att arbeta lekresponsivt. Utvecklingsgruppen träffades därför vid några tillfällen under våren och utbytte idéer, skrev planering och skapade leklådan. I lådan fanns det en pilotkeps och uniform, en världskarta, biljetter, mall till pass och informationsblad om djur, natur, kläder, mat eller dryck och lite om språket. Vi bestämde att alla avdelningar minst skulle göra tre resor där barnen skulle få uppleva och bli nyfikna på andra kulturer. Utvecklingsgruppen planerade och skaffade viss rekvisita till en resa till Kenya, Indien och Grönland. Vi gjorde valet för att barnen skulle få kunskap om tre olika kulturer, klimat och natur. I leklådan fanns det t.ex. lagerblad till te, kryddor och majsmjöl till en gröt. Tanken var att pedagogerna skulle ta med barnen på en resa från start till mål, där de skulle få en erfarenhet på ett lekfullt sätt. Pedagogerna på varje avdelning bestämde om de ville resa till de planerade områdena eller om de ville resa till andra länder. Syftet med att skapa kulturlådan var att underlätta och spara tid för alla, att arbeta lekresponsivt men också att göra resorna på liknande sätt, så att vi kunde utvärdera tillsammans.

De flesta avdelningarna gjorde de resorna som vi hade föreslagit och det kommer fram i deras utvärderingar att de tyckte att det var väldigt skönt att de hade tillgång till det färdiga materialet. Pedagogerna var kreativa och flera klädde ut sig och skapade miljöer i de olika länderna som barnen fick besöka. På flera avdelningar blev det som riktiga resor med passkontroll, resväskor, flygvärdinnor, och inspirerande miljöer där barnen verkligen fick uppleva kulturen och de vuxna deltog i leken till 100 %. Det fanns ett driv och en glädje hos pedagogerna när de berättade om sina resor och jag hade också fördelen att få delta i några stycken. Roligare observationer kan väl inte en rektor göra, än att få följa med på resor som dessa. Jag upplevde en stolthet hos pedagogerna när de berättade om sina resor både för mig och för alla kollegor i området på kompetensutvecklingsdagen. Barnen pratade också mycket hemma och vårdnadshavarna blev väldigt nyfikna och gav pedagogerna mycket feedback på att de hade en rolig undervisning. Som jag skrev i början så blev det här området mycket större än vad vi hade tänkt, vilket gjorde att många upplevde att det fanns för lite tid till planering och genomförande. Det känns ändå som att vi knöt ihop utbildningsåret på topp i och med resorna. Barn och pedagoger gjorde detta tillsammans på ett lekfullt och roligt sätt och jag tror verkligen att upplevelsen kommer finnas kvar hos alla en lång tid. Jag lärde mig också mycket om mina medarbetare, så det här sättet att undervisa på är något som vi ska hålla kvar till nästa utbildningsår.

Reflektioner och lärdomar efter att vi har arbetat med ett gemensamt tema två utbildningsår

- ❖ Vi har arbetat med läroplansmål på ett strukturerat sätt och det har varit väldigt bra. Utvecklingsgruppen tittade i Unikum på målen som vi har arbetat med utbildningsåret 2023-2024 och 2024-2025 och vi har nu arbetat med flertalet mål som finns. Inför nästa utbildningsår valde vi ut nya mål som vi inte har jobbat med, vilket innebär att vi erbjuder alla barn på området en varierande utbildning.
- ❖ Vi har arbetat med samma områden samtidigt har gjort att pedagogerna har haft liknande fokus och därmed har kunnat delge varandra tips och idéer för att driva undervisningen framåt. Det kollegiala lärandet blir en naturlig del och barnens utbildning kommer mycket mer i fokus i våra diskussioner. Det har även varit fördelaktigt för mig som rektor och för specialpedagogen, då vi har varit insatta i alla avdelningars undervisning och kan ge dem feedback.
- ❖ Vi har haft en början och ett slut på undervisningen för det här utbildningsåret upplever jag gör pedagogerna mer nöjda. Det finns ett mål när de känner att de är klara, vilket jag tror är en fördel eftersom läroplanen har så många och stora mål. Vi får också ett driv framåt att bli klara, där jag tidigare upplevt att en stor del av vårterminen rinner planerad undervisning ut i sanden.
- ❖ Vi spar tid på att inte alla skriver planeringar och undervisningen kan komma igång mycket fortare på höstterminen när temat och första planeringen redan är klart innan sommaren. När en ny termin startar igång så är det mycket som ska fungera som t.ex. att arbeta ihop en ny grupp. Utvecklingsgruppen har skrivit planeringarna vilket har varit effektivt.
- ❖ Att arbeta med barnbok och även figurerna i barnböckerna har inte riktigt blivit som jag har tänkt. Jag tycker inte figurerna har utnyttjats på alla avdelningar på det sättet som man kan göra i en barngrupp, som t.ex. att den är blyg, arg eller rädd. Om man tilldelar figuren t.ex. en känsla inför en uppgift som är utmanande, kan man få med sig barngruppen på ett helt annat sätt. Barnen blir sammansvetsade och får ett gemensamt fokus på att t.ex. hjälpa figuren med känslan vilket gör att även de lär sig hur man löser dilemman som man ställs inför. Det kan vara ett sätt att öppna upp för diskussioner som kan bli utvecklande för barnen. Även att utnyttja bokens innehåll i undervisningen både vad det gäller miljön och händelser, är ett bra sätt att undervisa på. Här finns det utvecklingspotential till nästa utbildningsår.
- ❖ Att reflektera och analysera om sin undervisning finns det fortfarande många som tycker att det är svårt. De skriver väldigt fåordigt och det verkar inte som att de förstår syftet med det. Även att skriva lärloggar är

något som vi skulle behöva arbeta mer med. Flera avdelningar har svårt att se effekterna av deras undervisning.

- ❖ Det finns en stolthet över undervisningen som bedrivs. Vi har uppmärksammat t.ex. på bokombudsträffar, på kommunens Facebooksida och när vi träffar våra kontaktpolitiker. Det gör att vi får ett driv att fortsätta göra ett bra jobb och utveckla undervisningen mer.
- ❖ Jag upplever att det är svårt att få till tid för utveckling för pedagogerna utanför barngrupp. Det har då varit bra med vårt gemensamma tema gjort att pedagogerna har provat nya arbetssätt, annan undervisning och utvidgat sin repertoar. Det gör att vi får ett driv och ständigt förbättrar barnens utbildning.

Några reflektioner från pedagogernas enskilda utvärderingar

- ❖ *Det är en stor fördel att jobba med ett gemensamt tema och det har ändå varit lätt att göra det till "vårt eget". Det finns en stor frihet i hur vi kan utforma undervisningen till just vår barngrupp och det är väldigt viktigt och bra.*
- ❖ *Tematiskt arbetssätt är kul. Under de här två åren har vi fått in flera olika läroplansmål som vi kanske inte fått annars. Det blir lätt att man annars fastnar i samma spår. Man får utveckla sig själv genom att tänka lite nytt och annorlunda.*
- ❖ *Att temat är klart inför terminsstart är också något jag vill behålla – det gör att starten på året blir lugnare och mer planerad.*
- ❖ *Jag upplever också att detta arbetssätt minskat stress över att "hinna med allt" och ökat känslan av att varje dag har något "bra" genomförts med ett eller flera barn.*
- ❖ *När man har haft samma tema men olika områden har det gjort att undervisningen har fått en mer rödtråd som man kan spinna vidare på och utveckla under resans gång, tidigare när man jobbat med korta teman har det typ blivit samma områden på alla teman. På detta sätt har det varit lättare att få med "bela" läroplanen. Och sen att planera vilka mål man ska ha med istället för hoppas det här fick vi med gör att hela verksamheten blir mycket proffsigare och mer genomtänkt, man har ett syfte med sin undervisning man gör bara inte. Viktigt att reflektera och analysera under resans gång, mycket lättare än att sitta där på slutet och försöka komma ihåg vad man gjort och tänkt för länge sedan.*

Utbildningsåret 2025-2026

Vi kommer att fortsätta även kommande utbildningsår med ett gemensamt tema för hela rektorsområdet. Vi har valt ett nytt tema som kommer att vara utformat så att vi kan hämta inspiration från NTA-lådorna som finns på varje

förskola. Pedagogerna har gått och går på NTA-utbildningar och tycker att de är mycket inspirerande och givande. Trots detta så är inte lådorna ett naturligt inslag i undervisningen. Vi kommer därför under kommande utbildningsår ha lådornas teman som fokusområden, så att pedagogerna kan använda sig av materialet när de planerar undervisningen. Vi kommer göra det med hjälp av Änta och Antä som är två figurer som också presenteras i materialet. På den första kompetensutvecklingsdagen den 17/9 kommer vi att få en genomgång och inspirationsdag från Frida Hallmans som är mycket kunnig på NTA-lådorna. Utvecklingsgruppen har skrivit den första av fyra planeringar som finns färdig att hämta på Skolbanken när höstterminen börjar. Vi tar med oss lärdomarna från tidigare år och försöker vidareutveckla det som har fungerat bra.

Maria Bilger, rektor i Ludvika kommun